

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Üsküp'te Makedonya Ekonomi Odası Başkanı Branko Azeski ile görüştü.

Balkan ülkelerinden Türk yatırımcılara davet

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 24-26 Ağustos tarihlerinde Balkan ülkeleriyle ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için bir dizi temasta bulundu. Hisarcıklıoğlu'nun Hırvatistan Cumhurbaşkanı Stjepan Mesic, Sırbistan Başbakanı Mirko Cvetkovic, Bosna-Hersek Başbakanı Nikola Spiric ile yaptığı görüşmelerde, Türk firmalarının Balkanlarda yatırım yapmasına yönelik "Yatırım için gelin" çağrıları dile getirildi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ziyaret programı kapsamında Makedonya'daki Türk firmalarıyla iftar yemeğinde bir araya geldi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin ekonomik ve ticari ilişkileri ile Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) konusunda görüş alış verişinde bulunmak üzere, 24-26 Ağustos 2009 tarihlerinde Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Hırvatistan, Bosna-Hersek ve İsviçre'yi ziyaret etti. Ziyaretini, TOBB Başkanı ve EUROCHAMBRES Başkanlık Divanı üyesi olarak gerçekleştiren Hisarcıklıoğlu, yoğun ziyaret programı kapsamında, ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi, Türk firmalarının piyasaya giriş ve piyasadaki faaliyetleri esnasında karşılaştıkları sorunların çözümü, Sırbistan'da TİKA ofisinin açılış işlemlerinin süratlendirilmesi, bölgede ve/veya bölge dışında işbirliği imkânlarının değer-

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Podgorica'da Karadağ Ekonomi Odası Başkanı Velimir Mijuskovic ile görüştü.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Belgrad'da, Sırbistan Başbakanı Mirko Cvetkovic ile görüştü.

lendirilmesi, özelleştirme alanında Türkiye'ye bilgi akışının sağlanması, teknik yardım ve odalar arasında işbirliğinin geliştirilmesi, Sırbistan için vize sorunu, EUROCHAMBRES'ta ortak hareket etme konularını gündeme getirdi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Makedonya Ekonomi Odası Başkanı Branko Azeski ile yaptığı görüşmede EUROCHAMBRES ve Balkan Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği'nde (ABC) her konuda birlikte hareket etme talebini dile getirdi. Balkan, Orta Doğu ve Orta Asya ülkelerinin katılımıyla, ekonomik kriz, enerji ve bölgeler arası işbirliği konularının ele alınacağı, aralık ayında Türkiye'de yapılacak Balkan Zirvesi'ni gerçekleştirme konusundaki çalışmalar üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

Karadağ Ekonomi Odası Başkanı Velimir Mijuskovic, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile gerçekleştirdiği görüşmede Türk-Karadağ İş Konseyi'nin daha aktif hale getirilmesi üzerinde durarak, Türk-Karadağ İş Konseyi toplantısının en kısa sürede gerçekleştirilmesini talep etti. Mijuskovic, Karadağ'daki otoyol inşaatında Türk firmalarını da görmek istediklerini vurguladı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ziyaret programı kapsamında Makedonya'daki Türk firmalarıyla bir araya geldiği iftar yemeğinde, firmaların sorunlarını dinledi ve Türk firmalarını Dünya Türk İş Konseyi'ne katılmaya davet etti.

SIRBISTAN TÜRKİYE'DEN YATIRIMCI BEKLİYOR

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 24 Ağustos'ta Belgrad'da, Sırbistan Başbakanı Mirko Cvetkovic, Sırbistan Devlet Bakanı Süleyman Ugljanin ve Sırbistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Milos Bugarin ile görüştü. Görüşmede küresel ekonomik krizin Sırbistan'ı da olumsuz etkilediğini söyleyen Cvetkovic, bazı ekonomik sorunları olmasına karşın ülke ekonomisinin çok kötü durumda olmadığını, kamu harcamalarını bir miktar

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Sırbistan Devlet Bakanı Süleyman Ugljanin,

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Sırbistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Milos Bugarin.

Zagrep'te Hırvatistan Cumhurbaşkanı Stjepan Mesic ile görüşen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar.

artırdıklarını, kamu gelirlerinin ise beklenenden daha az gerçekleştiğini, yıl sonuna kadar durumun normalleşmesini, ekonomide az da olsa büyüme beklediklerini ifade etti.

Sırbistan Başbakanı Mirko Cvetkovic, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na Türkiye ile ekonomik işbirliğine çok önem verdiklerini, Sırbistan Dışişleri bakanının Türkiye ziyareti sonrası ortak projeleri gündeme alarak tartışmaya başladıklarını ifade ederek "Sırbistan'da iş yapmaya ilişkin temel mevzuatımızı Türkçeye çeviriyoruz, yakında tamamlayıp Türkiye'ye göndereceğiz. Türkiye ile ticaret performansımız memnun edici değil. Açığımız var. Daha fazla işbirliği için geniş bir alan var" dedi. Başbakan Cvetkovic, yakın geçmişte Türkiye ile ticari ilişkileri liberalleştirecek Serbest Ticaret Anlaşması yaptıklarını, anlaşmanın işlerlik kazanmasıyla iki ülke arasında ticari ilişkilerin daha da gelişeceğini dile getirdi.

Türkiye'den yatırımcı beklediklerini vurgulayan Başbakan Cvetkovic, Sırbistan'da özelleştirmenin üç, dört yıl önce başladığını ve kamu işletmelerinin özelleştirme sürecinin büyük ölçüde tamamlandığını belirtti. Özelleştirme sürecinin son derece şeffaf bir ortamda yürütüldüğünü, Avrupa'daki en iyi uygulamaların esas alındığını vurgulayan Başbakan Cvetkovic, halen özelleştirilecek firmalar olduğunu, bunlar arasında 100 bin metrekare kapalı alana sahip olan Belgrad Fuarı'nın bulunduğunu belirtti. "Fuar, özelleştirme sürecinde idi. Teklifler çok düşük kalınca süreci iptal ettik. Bu fuarla ilgilenebilirsiniz. Kârlı bir firmadır. Diğer tarafta kamu hizmetleri henüz özelleştirilmemiştir. Bunların arasında elektrik enerjisi sistemleri, elektrik üretimi, telekomünikasyon (mobil ve sabit hat) bulunuyor. Demir yolu sisteminin özelleştirilmesini de düşünüyoruz. Ancak, burada yasal zorluğumuz var. Yasal sistemin yeniden gözden geçirilmesi lazım. Altyapının rehabilitasyonu planlarımız arasındadır" diyen Başbakan Cvetkovic, otoyolların hızla tamamlandığını, kuzey-güney, doğu-batı koridorlarının karayolu altyapısında öncelikleri olduğunu ifade ederek otoyollardaki geçiş ücretlerinin yerli-yabancı tüm araçlar için aynı seviyeye getirildiğini söyledi. "Sırbistan'dan Karadağ'a yapılacak otoyolun rotası değiştirilerek Sancak Bölgesi'nin de istifade edeceği şekilde rota yeniden belirleniyor" açıklamasında bulunan Başbakan Cvetkovic, yine Sancak Bölgesi'ndeki askeri havaalanının sivil amaçlarla kullanımı için gerekli dönüşümün yapılacağını belirtti. Bu bölge için şimdilik Priştine Havaalanı kullanılıyor.

Altyapı ihalelerinde, ihale kurallarının krediyi sağlayan kuruluş tarafından belirlendiğine işaret eden Başbakan Cvetkovic, özelleştirme konusundaki imkânların yer aldığı bir web sayfaları olduğunu ifade ederek Türk yatırımcılarına bu web sayfasını takip etmelerini önerdi, TİKA konusunda kuruluş aşamasında olduklarını, gümrük kapılarının modernizasyonu konusunu da inceleyeceklerini söyledi.

SIRBISTAN PİYASASI SIRBİSTAN'DAN BÜYÜK

Sırbistan Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Milos Bugarin, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na Sancak Bölgesi'ndeki altyapı yatırımlarına Türk firmalarının ilgi göstermesinin kendilerini memnun edeceğini, EUROCHAMBRES'ta her konuda birlikte hareket etmek istediklerini belirtti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na bölgenin yapısıyla ilgili bilgi veren Bugarin "AB ile ticarette serbest ticaret anlaşmamız var. Rusya Federasyonu, Bağımsız Devletler Topluluğu piyasası da bu konuda bize açık. Bu piyasalara sanayi ürünlerimizin yüzde 96'sı gümrük vergisine tabi olmadan girebiliyor. CEFTA ile anlaşmamız var. Bu yılın sonunda İran'la da anlaşma imzalayacağız. Bu piyasa 700 milyon kişilik bir piyasa demektir" açıklamasında bulundu. Bugarin, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'ndan Türkiye-Sırbistan İş Konseyi'nin en kısa zamanda toplanması talebinde bulundu.

Sırbistan Devlet Bakanı Süleyman Ugljanin, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na Türkiye'nin yatırım ve üretim kapasitesinden çok şey öğrenebileceklerini ifade ederek "OSTİM'i gördüm. Gebze OSB'yi gezdim. Çok etkilendim. Türkiye ekonomisinin neden bu kadar büyük olduğunu anladım. Türkiye'yi partner olarak görmek istiyoruz" dedi.

HIRVATİSTAN REEL EKONOMİYE ODAKLANIYOR

Hırvatistan Cumhurbaşkanı Stjepan Mesic, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile yaptığı görüşmede Türkiye'nin, bölgenin lider ülkesi olduğunu, iki ülke arasında çok geniş bir işbirliği alanı bulunduğunu, işbirliğinin prensipleri üzerinde an-

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Hırvatistan Ekonomi Odası Başkanı ve Hırvatistan Cumhurbaşkanı adayı Nadan Vidosevic ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi, EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu, Saraybosna'da Bosna-Hersek Başbakanı Nikola Spiric ile görüştü.

laşma sağlanması gerektiğini belirtti. Küresel ekonomik krizin Hırvatistan ekonomisini son derece olumsuz etkilediğini dile getiren Cumhurbaşkanı Mesic, "Hırvatistan, eski Yugoslavya'nın üretim ve sanayi üssüydü. Şimdi biz Hırvatistan'da yeni bir sanayileşme çabası içindeyiz. Sanal ekonomi zamanı sona erdi. Artık, reel ekonomiye odaklanmalıyız. Kendi pazarımız ve ihracat için üretim yapmalıyız. Firmalar stratejik ortaklıklar kurabilmelidir. Bechtel-Enka örneği çok başarılı bir örnektir" açıklamasında bulundu.

Hırvatistan'da geçmişteki özelleştirme sürecinde ekonomik mantıkla hareket etmeyerek, siyasi temelde özelleştirmeler yapıldığını, bunu sonucunda dünya piyasasında önemli ağırlığı olan firmalarının ortadan kalktığını anlatan Cumhurbaşkanı Mesic, Avrupa Birliği ve Türkiye'den firmalarla ilişkilere önem verdikleri gibi, "Bağlantısızlar Grubu" ile de ilişkilerini güçlendirmeye çalıştıklarını vurguladı. AB reformlarını tamamlamak istediklerini ifade eden Cumhurbaşkanı Mesic, "Avrupa'da artık sınırları açma zamanı geldi. Kosova'daki sorunun halledilmesi gerekir. Bu yeni dönemde ulusal azınlıklar işbirliği için temel oluşturmalıdır. Eski Yugoslavya coğrafyasında, Almanya ile Fransa'nın II. Dünya Savaşı'ndan sonra başardığı işbirliği başarılmalıdır. Bu süreçte de ekonomik faaliyetlerin çok önemli olduğunu biliyorum" dedi.

TÜRKİYE GELECEKTE DÜNYA EKONOMİSİNİN TEMEL AKTÖRÜ OLACAK

Hırvatistan Ekonomi Odası Başkanı Nadan Vidosevic ise Hırvatistan için Türkiye ve Türkiye ile ilişkilerin çok önemli olduğuna değinerek "Türkiye ile ilişkileri sadece ikili ilişkiler olarak görmüyoruz. Bölgemizde de çok ciddi işbirliği alanlarımız var. Birlikte çalışmalıyız" ifadesini kullandı.

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde genç nüfusuyla

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Bosna-Hersek Dış Ticaret Odası Başkanı Mahir Hadziahmetovic.

avantajlı konumda olduğuna işaret eden Vidosevic, "Türkiye'nin bir başka önemli avantajı da sahip olduğu büyük iç pazarı" diyerek Türkiye'nin gelecekte dünya ekonomisinin temel aktörü olacağını vurguladı ve şöyle konuştu:

"Avrupa'da ekonomik toparlanma için 2011'i beklemeliyiz: Avrupa 2011'den önce toparlanamaz. Hırvatistan ekonomisinin toparlanması için, Avrupa'yı beklememiz lazım. İç pazarımız Türkiye gibi değil. Şu anda en yüksek borcu olan beşinci ülkeyiz. 42 milyar dolar; yani gayri saf milli hâsılamız kadar borcumuz var."

BOSNA-HERSEK'TE İŞBİRLİĞİ ALANI ÇOK GENİŞ

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Bosna-Hersek Başbakanı Nikola Spiric ile yatırımların önündeki engeller konusunu görüştü. Türkiye ile ekonomik ilişkilerinin son derece iyi düzeyde seyrettiğini ifade eden Başbakan Spiric, Türk yatırımcıların zaman zaman karşılaştıkları sorunları da gidermeye çaba gösterdiklerini ifade etti. Ticari boyuta odaklanan ilişkilerin geliştirilmesi gerektiğini dile getirerek, yatırımı da ilişkilerin yönlendirilmesi gerektiğinin altını çizen Spiric, "Özelleştirmeden Türk firmaları tarafından satın alınan bir, iki firma var ancak daha fazla olması lazım. Yatırımcıların özellikle bürokrasiden şikâyet ettiğini biliyorum. Bunun ortadan kaldırılması için çaba sarf ediyoruz" dedi. Dayton Barış Anlaşması'nın üzerinden 15 yıl geçmesine rağmen hâlâ ulusal birliğin sağlanamadığını ifade eden Spiric, "Kendi bağımsız hükümetimizi kuramadık. Uluslararası camia tarafından yönetiliyoruz. Uluslararası kuruluşların yardımlarını memnuniyetle karşılarız ancak işlerimize bu kadar karışmaları bizi rahatsız ediyor. Bosna-Hersek yeni bir döneme gelmelidir. Avrupa içinde uluslararası camia tarafından yönetilen tek ülkeyiz. Bosna-Hersek'i yönetme iradesi Bosna-Hersek halkına iade edilmelidir" dedi.

Başbakan Spiric, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na Türk firmalarının sorunlarını çözmeye çalıştıklarını, aksi halde işsizlik sorununu çözemeyeceklerinin bilincinde olduklarını söyledi. Türkiye ile işbirliğine açık olduklarını vurgulayan Spiric, özellikle ekonomik alandaki işbirliğini güçlendirme talebinde bulanarak şunları söyledi: "Burada enerji ve turizm sektöründe büyük fırsatlar var. Saraybosna kış olimpiyatları şehridir. Burada yaz kış turizm imkânı vardır. Tarım alanında, ağaç sanayi alanında işbirliği imkânları vardır."

Türk firmalarını altyapı yatırımlarına çağıran Başbakan Spiric, "Bizi yardım yapılacak ülke olarak değil, ortak olarak görün" çağrısında bulundu.